

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie regulacyi płac urzędników
Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Zagajając w dniu 28. grudnia 1896 drugą sesyę VII. peryodu Sejmu podniósł Marszałek na podstawie uchwały Wydz. kraj., iż w przyszłości nie uniknie się zwiększenia wydatków administracyjnych, gdyż w następstwie regulacyi płac funkcyjaryuszów w służbie Państwa zajdzie potrzeba regulacyi płac urzędników krajowych.

Obecnie przychodzi już Wydział krajowy z wnioskami w tej sprawie, lubo bowiem regulacya płac funkcyjaryuszów państwowych przez obydwie izby Rady Państwa uchwalona nie jest jeszcze w tej chwili faktem dokonany, zdaje się jednak nie ulegać wątpliwości, że regulacya płac urzędników państwowych wejdzie w roku 1898 w życie.

Przedkładając tę sprawę Wys. Sejmowi, sądzi Wydział krajowy, iż przede wszystkim spełnia swój obowiązek bo do Wydziału krajowego należy zarówno czuwanie nad ścisłym spełnianiem obowiązków urzędników jak i pamięć i obrona słusznych interesów tych, którzy krajowi służą.

Do względów słuszności przyłącza się jednak jeszcze ważniejszy interes służby. Wydział krajowy nie może bowiem spuścić z oka, by zawsze do spełniania swych zadań miał odpowiednie siły. Mimowolne lecz siłą stosunków samo przez się tak możne współzawodnictwo władz rządowych stawia Wydział krajowy stale w trudne położenie, podczas bowiem, kiedy ludzie wstępujący do służby rządowej mają szorokie pole, by pracą i zdolnością dojść do dużo liczniejszych stanowisk wyższych, służba krajowa może dać tylko skromniejsze pole do widoków na przyszłość, było więc i jest staraniem Wydziału krajowego; by pozyskać i mieć personal odpowiedni do zakresu pracy i działania, nie ustępujący swą wartością urzędnikom innych władz, by w zamian tym, którzy godząc się na ograniczony skromniejszy horyzont przyszłości oddali swe siły na usługi kraju, zapewnić warunki bytu jeżeli nie lepsze to przynajmniej dorównyujące tym, które przypadły w udziale urzędnikom innych władz na odpowiednich stopniach i stanowiskach.

Myśl ta przewodniczyła Wydziałowi krajowemu, mianowicie przy przedstawieniu w r. 1873 projektu w przedmiocie uregulowania etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego. Projekt ówczesny wniósł także Wydział krajowy w ślad regulacyi płac w służbie państwowej dokonanej na podstawie ustawy z 15. kwietnia 1873 Dz. pr. p. Nr. 47 a Wysoki Sejm po wyczerpującej dyskusyi, w której co do potrzeby przyznania urzędnikom krajowym płac dorównyujących płacom urzędników rządowych tych samych stopni nie było ani jednego przeciwnego głosu, zmienił ten projekt w uchwałę na posiedzeniu z d. 3. stycznia 1874.

Uchwalone podówczas normy są po dziś dzień główną podwaliną w systemie naszych etatowych urzędzeń i w ciągu upływu przeszło lat 20 obok licznych zmian

w etacie posad, wywołanych z biegiem czasu potrzebami administracji, doznały co do wysokości płac ustanowionych w r. 1874 tylko jednej zmiany. Stało się to mianowicie w r. 1894 w skutek petycyi grona urzędników conceptowych przedłożonej przez Wydział krajowy z przychylnym wnioskiem na zrównanie płac ich z płacami urzędników conceptowych w służbie rządowej.

Wysoki Sejm idąc za wnioskiem Wydziału krajowego a z kolei za wnioskiem komisji budżetowej uchwalił bez dyskusyi dnia 6. lutego 1894 proponowane zmiany, polegające na podwyższeniu poborów w kilku rangach conceptowego oddziału. Sam fakt, że prócz dopiero co wspomnianej częściowej zmiany w poborach, płace ogółu pozostały w wysokości uchwalonej przed laty dwudziestu kilku, przemawia za potrzebą reformy w tym kierunku, bo w tym znacznym przeciągu czasu zmieniły się warunki bytu i utrzymania w skutek wzrostu cen i wydatków zarówno przy opędzaniu potrzeb codziennego życia t. j. mieszkania, pożywienia, ubrania, obsługi itp. jak i w dziale tak ważnym w życiu rodzinnem, w dziale wychowania i wykształcenia dzieci.

Uznając to wszystko, Wydział krajowy nie zatrzymuje się jednak dłużej przy przedstawieniu trudnych warunków bytu w rodzinach urzędniczych a wraca do głównego motywu, który go skłania a poniekąd zmusza do postawienia wniosków na poprawę poborów urzędników Wydziału krajowego, Wydział krajowy musi baczyć, by z sił gotowych, jakimi rozporządza, nie było — z grona młodszych urzędników zwłaszcza — ubytku, by nadto w przyszłości można było liczyć na normalny przypływ młodych sił, któreby mogły się spodziewać, że wstępując do służby krajowej znajdą obok wewnętrznego zadowolenia, że służą krajowi, także i zapewnienie odpowiedniego utrzymania nie odbijającego od uposażenia jakie otrzymać można za pracę przy innych władzach. Że obawa ubytku sił nie jest płonną może Wydział krajowy poprzeć datami. Z grona starszych urzędników ubyło w ciągu lat minionych kilka wytrawnych i wybitnych sił, które przeszły do służby rządowej, ubytek podobny był na razie dotkliwy, ale poniekąd normalny, bo zapewnione lepsze widoki w innej służbie mogą jednostkę zawsze do opuszczenia służby krajowej zachęcić, świeżo jednak w ostatnich miesiącach ubyło Wydziałowi krajowemu niemal równocześnie czterech młodych pracowników z działu conceptowego, z których jeden przeszedł do c. k. Namiestnictwa a trzech przeszło do służby sądowej, gdzie po reorganizacji wywołanej wprowadzeniem nowej procedury sądowej otwarło się dla młodzieży szersze niż dotychczas pole do działalności z silną atrakcją na kilka najbliższych lat niewątpliwie jeszcze zapewnioną. Z tym stanem rzeczy liczyć się należy. Dawniej szczególnie w pierwszych latach działalności Wydziału krajowego, po lata siedemdziesiątych jeszcze, kiedy młoda władza potrzebowała na raz więcej sił a w miarę rozwoju stopniowego jeszcze dalszych sił, ofiarowywał Wydział kraj. dla wstępujących do jego służby stosunkowo lepsze i możliwe w krótszym czasie do pozyskania warunki, pozyskał też dużo sił ze służby rządowej, które jednak przy zdarzonej sposobności do dawnej służby częściowo wracały, w ostatnich zaś latach przejście ze służby rządowej do krajowej miało miejsce tylko bardzo sporadycznie, a jeżeli miało miejsce lub zdarzały się o to starania, to motywem przeniesienia się lub chęci do przeniesienia się było tylko zapewnienie, że służba przy Wydziale krajowym przedstawia pewność stałego pobytu w stolicy kraju.

Przechodząc do samych wniosków zaznaczamy przedewszystkiem, że regulacją nie obejmujemy ogółu płac urzędników krajowych i służ. Przy categoryach służby krajowej, pobierającej płace według norm uchwalonych nie dawno, tam gdzie funkcyonaryusze krajowi nie są ograniczeni przy utrzymaniu siebie i rodziny do poborów służbowych lecz nadto z zawodowej pracy liczyć mogą na dalsze dochody; dalej tam, gdzie wskutek siedziby służbowej na prowincyi funkcyonaryusze mają lepsze warunki utrzymania, bo ceny mieszkań, artykułów żywności i ceny najmu służących nie są tam tak wygórowane jak we Lwowie, jesteśmy ze względów budżetowych za zatrzymaniem wysokości obecnego wynagrodzenia. Nie proponujemy również podniesienia poborów etatowych służ Wydziału krajowego, stopa bowiem wysokości ich wynagrodzenia nie jest niższą od płac służ etatowych po innych urzędach.

Również nie proponuje Wydział krajowy jednolitego i równomiernego podwyższenia poborów. We wnioskach swych na podwyższenie poborów kierował się Wydział krajowy względami na potrzeby służby, większą lub mniejszą łatwość w pozyskaniu odpowiednich osobistości na posady w poszczególnych działach i stosownie do tego zachował pewne stopniowanie w proponowanych cyfrach. I tak pro-

pozycye co do podwyższenia poborów oddziału koncepcyjnego, techniczno-drogowego, kolejowego, melioracyjnego, statystycznego i fachowego nadzoru szpitalnego zastósował Wydział krajowy do osiągnięcia równości z poborami, jakie pobierać będą urzędnicy tychże stopni w służbie rządowej, a to dla tego, że Wysoki Sejm już ustanawiając pierwotny etat w tych działach, uznawał potrzebę płacy równej płacom w rządzie, przy propozycjach na podwyższenie w innych oddziałach tj. w rachunkowym, kasowym i manipulacyjnym nie zastósował już Wydział krajowy tej samej miary, gdyż i obecnie miara ta zachowaną nie była a nadto bo za równomiernem zastósowaniem nie przemawiała właściwość służby a także i porównanie stosunków i urzędzeń służbowych w tych działach ze stosunkami w odnośnych działach zawodowych służby państwowej nie przemawia za zastósowaniem ścisłej analogii cyfrowej.

Dla łatwiejszego zapoznania się z propozycją ku podwyższeniu płac wogóle i co do szczegółowych pozycyi zestawil Wydział krajowy załączony wykaz. Przedstawiono w nim oddziałami dzisiejsze płace i pobory funkcyjaryuszy Wydziału krajowego, które uledz mają zmianie, dalej obecne płace odpowiednich kategorii urzędników państwowych we Lwowie, w następnej rubryce podano ile z wejściem w życie ustawy państwowej o regulacji płac funkcyjaryusze państwowi pobierać będą a wreszcie uwidocznia się cyfrowo wnioski Wydziału krajowego najprzód szczegółowo co do każdej posady z osobna a potem ile wyniesie ogólny koszt z uwzględnieniem obecnego etatu osób. Nadmienić tu należy, iż według naszych urzędzeń etatowych nie ma rang w znaczeniu podziału na rangi, unormowanego w służbie państwowej ustawą z d. 15. kwietnia 1873 (Dz. Pr. P. N. 47.), dla tego przy stawianiu propozycji służyła Wydziałowi krajowemu za punkt porównania wysokość płac pobieranych obecnie w służbie krajowej i w służbie państwowej w odpowiednich działach i stopniach. Porównanie odbywało się tylko w granicach rang rządowych od XI.—VI., płac odpowiednich wyższym rangom służby rządowej nie ma w służbie Wydziału krajowego a także przy początkowych najniższych posadach w działach służby krajowych nie szedł już Wydział krajowy śladem uchwalonego etatu płac rządowych, bo zbywało na punkcie wytycznym ku porównaniu, lecz zawsze proponuje Wydział krajowy i przy tych posadach stósowne podwyższenie płac i adjutów, z wyjątkiem adjutum na 500 zł. przyznanego dotychczas jednemu aplikantowi Oddziału rachunkowego. Adjutum to nie dozna podwyższenia, natomiast proponuje Wydział krajowy w miejsce jednego adjutum za 500 zł. w. a., trzy w tej wysokości a równocześnie mają przestać istnieć 2 istniejące dotychczas mniejsze adjuta po 360 zł.; wynagrodzenie to bowiem jest stanowczo za małe dla młodzieńca, który z reguły miewa wszelkie kwalifikacye na urzędnika rachunkowego wymagane i pracuje zazwyczaj na tej posadzie przejściowej od wynagrodzenia dziennego do stałego tylko dla braku opróżnionej posady etatowej i najczęściej po spędzeniu dłuższego czasu w służbie krajowej za wynagrodzeniem dziennem wyższem od kwoty rocznych 360 złotych w. a.

Według zestawienia zwiększonych kosztów, podanego na końcu wykazu powiększenie płac przysporzy funduszowi krajowemu wydatku rocznego na 43.240 zł. w. a. Mimo poważnej tej kwoty, która ma stałe zwiększyć nasze wydatki administracyjne, potrzeba i słusność tego wydatku wkłada na Wydział krajowy obowiązek doradzania Wys. Sejmowi, iż wydatek ten ponieść należy w uznaniu sumiennej pracy grona urzędników Wydziału krajowego i w uzasadnionej przeszłości nadziei, że zwiększony wydatek, połączony z tak znacznym wysiłkiem funduszu krajowego będzie jednym bodźcem więcej, by praca urzędników była coraz wydatniejszą i coraz bogatszą w pożytek dla kraju.

Ze względów budżetowych, by wydatek ten zamknąć w granicach rozporządzalnego na ten rok pokrycia proponuje Wydział krajowy, by pobór podniesionych płac rozpoczął się dopiero od 1-go lipca 1898.

Potrzebną na pokrycie wydatku kwotę wstawiamy na ten raz w rubr. XVII. wydatków.

W następnych preliminarzach rozdzieli się wydatek na właściwe działy.

Równocześnie wnosi Wydział krajowy sprawozdanie w przedmiocie uchwalenia nowego statutu emerytalnego dla urzędników i sług Wydziału krajowego. Proponuje tam Wydział krajowy, by urzędników, którzy uzyskają zwiększone pobory pociągnąć w przyszłości do opłat jednorazowych i stałych bieżących, służbę zaś

etatem przydzieloną Wydziałowi krajowemu zamierza się pociągnąć w przyszłości tylko do opłat jednorazowych. W ten sposób zebrane fundusze posłużą choć w części ku ulżeniu funduszowi krajowemu przy ponoszeniu zwiększonych wydatków. Według sporządzonego obliczenia przy dzisiejszym stanie personalu dochód z tytułu 3% wkładki od płac stałych projektowanych i od pięcioleci wyniósłby w ciągu roku 9154 zł. 44 ct. w. a., wobec jednak wniosku, że pobór podniesionych płac ma się rozpocząć od 1-go lipca 1898 wypadnie oznaczyć ten sam termin do rozporządzenia wpłaty 3% wkładki i liczyć tylko na połowę wpływu tj. na kwotę 4.577 zł. 22 ct. w. a., tą też kwotę straciliśmy z kwoty wymaganego pokrycia i wstawiliśmy wydatek netto 19.543 zł. w. a.

Jeżeli Wys. Sejm przyjmie proponowane wnioski, tem samem ulegną częściowej zmianie poprzednie uchwały Wys. Sejmu, powzięte w przedmiocie etatowych poborów funkcyjaryuszy, do których się odnosi przedstawiony projekt regulacyjny. Inne postanowienia tych uchwał, jakoteż postanowienia w przedmiocie etatowych poborów osób obecną regulacją poborów nie objętych pozostaną nadal w mocy, co znajdzie swój wyraz w dodanym wniosku. W ten sposób będzie do uchwały trzy wnioski. Pierwszy poda wysokość projektowanych poborów, drugi zaznaczy częściową zmianę poprzednich uchwał etatowych, trzeci odnosić się będzie do pokrycia wydatku regulacją spowodowanego.

Drugi i trzeci wniosek dalszego omówienia już nie potrzebują, natomiast w pierwszym jest jeszcze do wyjaśnienia kwestya stopni przy dodatku aktywalnym niektórych funkcyjaryuszy w oddziale techniczno-drogowym i w oddziale melioracyjnym.

Pewna mianowicie część funkcyjaryuszy w obydwóch tych oddziałach, choć zajmuje te same posady urzędowe, ma siedzibę urzędową w głównych miastach Lwowie i Krakowie, podczas gdy inna rozrzucona jest po kraju jako inżynierowie okręgowi w centrach swych okręgów, inżynierowie melioracyjni w wyznaczonych im ekspozyturach. To wyznaczenie równorzędnym funkcyjaryuszom różnych siedzib w miejscowościach o trudniejszych lub łatwiejszych warunkach egzystencji nie zaznaczyło się — i słusznie — przy powzięciu dawniejszych uchwał etatowych innemi różnicami w poborach jak tylko stopniowaniem w wysokości dodatków aktywalnych. I tak w oddziale służby drogowo-technicznej inżynierowie I. kl., inżynierowie II. kl. i inżynierowie adjunkci mają uchwałą Wys. Sejmu z 1-go kwietnia 1892 wyznaczone dodatki aktywne o trzech wysokościach, najwyższy przyznany jest urzędnikom technicznym z siedzibą urzędowania we Lwowie i Krakowie, dodatek aktywalny o średniej wysokości przyznany jest urzędnikom technicznym z siedzibą urzędową w Jarosławiu, Przemyśle, Tarnopolu, Tarnowie i Stanisławowie, najniższy zaś dodatek aktywalny przypada w udziale urzędnikom technicznym, rozmieszczonym w innych miejscowościach kraju.

Podobne ale nie takie same jest urządzenie w oddziale melioracyjnym. I tu począwszy nawet już od starszych inżynierów, dalej inżynierowie I. i II. kl. i inżynierowie adjunkci mają stosownie do uchwały etatowej z 6-go kwietnia 1892 także trzy stopnie dodatku aktywalnego, ale podstawa przyznania tych dodatków jest nieco odmienna. Dodatek 1-go stopnia przyznany jest inżynierom melioracyjnym (taksamo jak w oddziale techniczno-drogowym) urzędującym we Lwowie lub w Krakowie drugiego stopnia dodatek przypada inżynierom melioracyjnym, których siedziba urzędowania wyznaczona jest w miejscowościach o ludności po nad 10.000 mieszkańców, trzeciego stopnia dodatek przeznaczony jest dla inżynierów, którzy urzędują w mniej ludnych miejscowościach. Ten drobny brak jednolitości w normach dwóch oddziałów, zresztą ze sobą równomiernie się sam przez się do usunięcia przy sposobności regulacyi, znów równomiernie do obu oddziałów zastosowanej; dla tego Wydział krajowy przedstawiając do zregulowania pobory poszczególnych oddziałów i posad zuniifikował tym razem podstawę trzech stopniowych dodatków aktywalnych funkcyjaryuszy techniczno-drogowych i melioracyjnych.

Wydział krajowy sądzi mianowicie, że przyznanie dodatków aktywalnych w miarę stosunków zaludnienia w siedzibie urzędowej inżynierów techniczno-drogowych lub melioracyjnych jest słuszne i praktyczne i dlatego normę tę wprowadził jednolicie do swego obecnego wniosku; podnosi tu jednak, że temsamem zmienia częściowo wniosek I., mianowicie końcowy ustęp jego postawiony w swem sprawozdaniu z d. 9. października b. r. do L. 42.489, w przedmiocie zmiany etatu krajowej służby techniczno-drogowej.

Na podstawie powyższego wyводу i z powołaniem się na cyfry dołączonego wykazu wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Od 1-go lipca 1898 roku począwszy zajdą w etacie plac urzędników Wydziału krajowego następujące częściowe zmiany.

W miejsce dotychczasowych poborów będą pobierać:

W oddziale konceptowym:

Radey tytułem płacy	3.200 zł.
" " dodatku aktywalnego	480 "
" " pięciolecia	400 "
Sekretarze tytułem płacy	2.400 "
" " dodatku aktywalnego	420 "
" " pięciolecia	200 "
Wicesekretarze tytułem płacy	1.800 "
" " dodatku aktywalnego	360 "
" " pięciolecia	200 "
Adjunkci konceptowi tytułem płacy	1.400 "
" " " dodatku aktywalnego	300 "
" " " pięciolecia	100 "
Konceptiści tytułem płacy	1.100 "
" " dodatku aktywalnego	240 "
" " pięciolecia	80 "
Aplikanci " adjutum dla trzech po	700 "
" " " dla trzech po	600 "

W oddziale techniczno-drogowym:

Dyrektor tytułem płacy	3.200 zł.
" " dodatku aktywalnego	480 "
" " pięciolecia	400 "
Zastępca Dyrektora tytułem płacy	2.400 "
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Inżynierowie starsi " płacy	2.400 "
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Inżynierowie I kl. " płacy	1.800 "
" " " dodatku aktywalnego we Lwowie i Krakowie	360 "
" " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	300 "
" " " w innych miejscowościach kraju	240 "
" " " pięciolecia	150 "
Inżynierowie II. kl. " płacy	1.400 "
" " " dodatku aktywalnego we Lwowie i Krakowie	300 "
" " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	250 "
" " " w innych miejscowościach kraju	200 "
" " " pięciolecia	100 "
Inżynierowie adjunkci tytułem płacy	1.100 "
" " " dodatku aktywalnego we Lwowie i Krakowie	240 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	200 "
" " " " " w innych miejscowościach kraju	160 "
Praktykanci tytułem adjutum	800 "
Pisarz " płacy	600 "
" " " dodatku aktywalnego	100 "

W oddziale melioracyjnym.

Dyrektor tytułem płacy	3200 zł.
" " dodatku aktywalnego	480 "
" " pięciolecia	400 "

Starsi inżynierowie tytułem płacy	2400 zł.
" " " dodatku aktywalnego we Lwowie i w Krakowie	420 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	360 "
" " " " " w innych miejscow. kraju	300 "
" " " pięciolecia	200 "
Referent administracyjny tytułem płacy	2400 "
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Inżynierowie I. klasy tytułem płacy	1800 "
" " " dodatku aktywaln. we Lwowie i w Krakowie	360 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	300 "
" " " " " w innych miejscow. kraju	240 "
" " " " " pięciolecia	150 "
" II. klasy " płacy	1400 "
" " " dodatku aktywaln. we Lwowie i w Krakowie	300 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	250 "
" " " " " w innych miejscow. kraju	200 "
" " " " " pięciolecia	120 "
" " adjunkci " płacy	1100 "
" " " dodatku aktywaln. we Lwowie i w Krakowie	240 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	200 "
" " " " " w innych miejscow. kraju	160 "
" " " " " pięciolecia	100 "
Asystenci komasacyjni tytułem płacy	800 "
" " " dodatku aktyw. we Lwowie i w Krakowie	180 "
" " " " " w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 m.	150 "
" " " " " w innych miejscow. kraju	120 "
" " " " " pięciolecia	80 "
Inżynier dla spraw rybactwa tytułem płacy	1400 "
" " " " dodatku aktywalnego	300 "
" " " " " pięciolecia	120 "
Praktykanci tytułem adjutum	600 "

W oddziale kolejowym :

Dyrektor tytułem płacy	3200 zł.
" " dodatku aktywalnego	480 "
" " pięciolecia	400 "
Starszy inżynier tytułem płacy	2400 "
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Inżynier I. klasy " płacy	1800 "
" " " dodatku aktywalnego	360 "
" " " pięciolecia	150 "
" Asystent " płacy	800 "
" " " dodatku aktywalnego	180 "
" " " pięciolecia	80 "
Inspicjent rysownik tytułem płacy	800 "
" " " dodatku aktywalnego	100 "
Referent administracyjny tytułem płacy	2400 "
" " " dodatku aktywaln.	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Konceptista tytułem płacy	1100 "
" " " dodatku aktywalnego	240 "
" " " pięciolecia	80 "
Oficyał administracyjny tytułem płacy	1100 "
" " " " dodatku aktywalnego	180 "
" " " " pięciolecia	

Asystent rachunkowy tytułem płacy	800 zł.
" " " dodatku aktywalnego	100 "
" " " pięciolecia	50 "
" manipulacyjny " płacy	800 "
" " " dodatku aktywalnego	100 "
" " " pięciolecia	50 "

W oddziale sanitarnym:

Inspektor szpitali tytułem płacy	2400 zł.
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "

W oddziale statystycznym:

Wice-sekretarz tytułem płacy	1800 zł.
" " " dodatku aktywalnego	360 "
" " " pięciolecia	200 "

W oddziale rachunkowym:

Dyrektor tytułem płacy	3000 zł.
" " " dodatku aktywalnego	400 "
" " " pięciolecia	300 "
Zastępca Dyrektora tytułem płacy	2400 "
" " " dodatku aktywalnego	360 "
" " " pięciolecia	200 "
Rewident tytułem płacy	1800 "
" " " dodatku aktywalnego	300 "
" " " pięciolecia	200 "
Adjunkt " płacy	1400 "
" " " dodatku aktywalnego	240 "
" " " pięciolecia	150 "
Archiwista " płacy	1100 "
" " " dodatku aktywalnego	200 "
" " " pięciolecia	100 "
Protokolista tytułem płacy	1100 "
" " " dodatku aktywalnego	200 "
" " " pięciolecia	100 "
Oficyalowie " płacy	1100 "
" " " dodatku aktywalnego	180 "
" " " pięciolecia	90 "
Asystenci " płacy	800 "
" " " dodatku aktywalnego	100 "
" " " pięciolecia	50 "
Praktykanci " płacy	600 "
" " " dodatku aktywalnego	100 "
" " " pięciolecia	50 "
Aplikanci tytułem adjutum po	500 "

W oddziale kasowym:

Dyrektor kasy tytułem płacy	2400 zł.
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Zastępca Dyrektora tytułem płacy	2000 "
" " " dodatku aktywalnego	300 "
" " " pięciolecia	200 "
Kontrolor tytułem płacy	1800 "
" " " dodatku aktywalnego	240 "
" " " pięciolecia	150 "
Kasyer " płacy	1800 "
" " " dodatku aktywalnego	240 "
" " " pięciolecia	150 "

Adjunkci	tytułem	placy	1400	zł.
"	"	dodatku aktywalnego	240	"
"	"	pięciolecia	150	"
Oficyalowie	"	placy	1100	"
"	"	dodatku aktywalnego	180	"
"	"	pięciolecia	90	"
Asystenci	"	placy	800	"
"	"	dodatku aktywalnego	100	"
"	"	pięciolecia	50	"
Praktykanci	"	placy	600	"
"	"	dodatku aktywalnego	100	"
"	"	pięciolecia	50	"

W oddziale manipulacyjnym :

Dyrektor	tytułem	placy	2.400	"
"		zamiast dodatku aktywalnego wolne mieszkanie, deputat w drzewie, dodatek na fiakry zgodnie z uchwałą z 9. lutego 1894 r.		
"		tytułem pięciolecia	200	"
Archiwista	"	placy	1.800	"
"	"	dodatku aktywalnego	300	"
"	"	pięciolecia	200	"
Expedytor	"	placy	1.400	"
"	"	dodatku aktywalnego	270	"
"	"	pięciolecia	160	"
Protokolista	"	placy	1.400	"
"	"	dodatku aktywalnego	240	"
"	"	pięciolecia	150	"
Kanceliści	"	placy	1.100	"
"	"	dodatku aktywalnego	200	"
"	"	pięciolecia	100	"
Asystenci	"	placy	800	"
"	"	dodatku aktywalnego	100	"
"	"	pięciolecia	50	"
Pisarze	"	placy	600	"
"	"	dodatku aktywalnego	100	"
"	"	pięciolecia	50	"
Aplikanci			500	"

II. Uchwałą powyżej powziętą zmienia się poprzednie uchwały sejmowe w sprawie poborów etatowych funkcyonaryuszy wymienionych w ustępie I., o ile wysokość tych poborów tamże inaczej oznaczono; inne postanowienia tych uchwał pozostają w dalszej swej mocy.

III. Do budżetu funduszu krajowego Rubr. XVII. poz. wydatków na r. 1898 wstawia się tytułem pokrycia nadwyżki w placach urzędników Wydziału krajowego wynikłej wskutek regulacyi poborów, mianowicie za czas od 1-go lipca po 31-szy grudnia 1898 r. kwotę 19.543 zł. w. a.

We Lwowie dnia 22. października 1897.

Marszałek krajowy:
S. Badeni mp.

Sprawozdawca :
Dr. Józef Wereszczyński mp.
Członek Wydziału krajowego.

Zestawienie zwiększenia kosztów :

3% wkładki od
płac stałych we-
dle niniejszego
projektu i od
pięcioleci prelim.
w r. 1898

Oddział	konceptowy	10.400 zł.	1.862 zł. 28 ct.
"	rachunkowy	9.280 "	1.897 " 95 "
"	kasowy	2.860 "	496 " 50 "
"	sanitarny	520 "	90 " — "
"	statystyczny	400 "	67 " 23 "
"	manipulacyjny	2.620 "	549 " 18 "
"	drogowy	10.560 "	1.867 " 80 "
"	kolejowy	2.140 "	552 " — "
"	melioracyjny	9.260 "	1.738 " 50 "
Refer.	rolnictwa (konceptista)	200 "	33 " "
	Suma	48.240 zł.	9.154 zł. 44 ct.

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego

Oddział konceptowy	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne płace odpowiednich kategorji urzę- dników pań- stwowych we Lwowie		Na podstawie projektu rząd- owego o podwyższe- niu plac		Ogólny koszt					3 0/0 wkładki od					
	Płaca zł.	Dotatek zł.	Płaca zł.	Dotatek zł.	Płaca zł.	Dotatek zł.	Tytuł	Płaca zł.	Dotatek zł.	Razem zł.	Uzyskana zatem od obcych podwór- wiecej o	Tytuł	Płaca zł.	Dotatek zł.	Razem zł.	płac stałych zł.	pięcio- leci zł. ct.
Radca	2.800	480	2.800	480	3.200	480	Radca	3.200	480	3.680	400	3 radców	9.600	1.440	11.040	288	58 56
Sekretarz	2.000	420	2.000	420	2.400	420	Sekretarz	2.400	420	2.820	400	7 sekretarzy	16.800	2.940	19.740	504	38 97
Wicesekret.	1.400	360	1.400	360	1.800	360	Wicesekret.	1.800	360	2.160	400	7 wicesekret.	12.600	2.520	15.120	378	20 97
Adjunkt	1.100	300	1.100	300	1.400	300	Adjunkt	1.400	300	1.700	300	6 adjunktów	8.400	1.800	10.200	252	6 —
Konceptista	900	240	900	240	1.100	240	Konceptista	1.100	240	1.340	200	6 konceptist.	6.600	1.440	8.040	198	— 78
—	—	—	600	180	800	180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aplikant	600	—	—	—	700	—	Apli. adjutum	700	—	700	100	3 apl. adjut	2.100	—	2.100	63	— —
Aplikant	500	—	—	—	600	—	„ „	600	—	600	100	3 apl. adjut	1.800	—	1.800	54	— —
												Suma	57.900	10.140	68.040	1.737	125 28
												Dotychczasowy wydatek	57.640		57.640	1.862	zł. 28 ct.
												Koszt większy o	10.400		10.400		
Od. sanitarny																	
Inspektor	2.000	300	2.000	420	2.400	420	Inspektor	2.400	420	2.820	520	Inspektor	2.400	420	2.820	72	18 —
												Dotychczasowy koszt	2.900		2.900	90	zł.
												Wydatek większy o	520		520		
Od. statystycz.																	
Wicesekret.	1.400	360	1.400	360	1.800	360	Wice-sekret.	1.800	360	2.160	400	Wice-sekret.	1.800	360	2.160	54	13 23
												Dotychczasowy wydatek	3.760		3.760	67	zł. 23 ct.
												od tego pobory naczeln.	2.000		1.760		
												Koszt większy o	400		400		
Ref. rolnictwa																	
Konceptista	900	240	900	240	1.100	240	Konceptista	1.100	240	1.340	200	Konceptista	1.100	240	1.340	33	— —
												Dotychczasowy koszt	1.140		1.140	33	— —
												Wydatek większy o	200		200	33	zł.

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego													
Oddział rachunkowy	Tytuł	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne place odpowiednich kategorii urzę- dników pań- stwowych we Lwowie		Na podstawie projektu rzą- dowego o podwyższe- niu plac		Ogólny koszt		3% wkładki od			
		Placa zł.	Dotatek zł.	Placa zł.	Dotatek zł.	Placa zł.	Dotatek zł.	Tytuł	Placa zł.	Dotatek zł.	plac słatych zł.	pięcio- laci zł.	
Dyrektor .		2 600	400	2 800	480	3 200	480	Dyrektor .	3 000	400	3 400	90	18
Wicedyrekt.		2 000	360	2 000	420	2 400	420	Wicedyrekt	2 400	360	2 760	72	12
Rewident .		1 500	300	1 400	360	1 800	360	Rewident .	1 800	300	2 100	378	40 62
Adjunkt .		1 200	240	1 100	300	1 400	300	Adjunkt .	1 400	240	1 640	462	42 78
Archiwista		1 000	200	900	240	1 100	200	Archiwista	1 100	200	1 300	33	-- 39
Protokolista		1 000	200	900	240	1 100	200	Protokolista	1 100	200	1 300	33	9
Ofcyał .		900	180	600	180	1 100	180	Ofcyał .	8 800	1 440	10 240	264	3 90
Asystent .		700	100	600	180	800	180	Asystent .	7 200	900	8 100	216	5 88
Praktykant		600	--	--	--	600	100	Praktykant	7 200	1 200	8 400	216	1 38
Aplikant I. kl.		500	--	--	--	500	--	} 3 aplikantów } 3 adjutum	1 500	--	1 500	--	--
Aplikant II. kl.		360	--	--	--	500	140						
Suma									60 300	9 440	69 740	1 764	133 95
Dotychczasowy koszt									61 010 zł.				
od tego pobory woźnego									550 „				
Wydatek większy o									60 460				
									9 280				

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego																	
Oddział kasowy	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne place odpowiednich kategorji urzę- dników pań- stwowych we Lwowie			Na podstawie projektu rzę- dowego o podwyższe- niu plac			Ogólny koszt				3% wkładki od				
	Placa zł.	Dot. zł.	Ranka	Placa zł.	Dot. zł.	Placa zł.	Dot. zł.	Tytuł	Placa zł.	Dot. zł.	Razem zł.	Tytuł	Placa zł.	Dot. zł.	Razem zł.	zł.	zł.
Dyrektor .	2.000	360	VII	2.000	420	2.400	420	Dyrektor .	2.400	460	2.820	Dyrektor .	2.400	420	2.820	72	—
Wicedyrekt.	1.600	300		1.400	360	1.800	360	Wicedyrekt.	2.000	400	2.300	Wicedyrekt.	2.000	300	2.300	60	—
Kontrolor .	1.400	240	VIII	1.400	360	1.800	360	Kontrolor .	1.800	400	2.040	Kontrolor .	1.800	240	2.040	54	13 50
Kasyer .	1.400	240		1.400	360	1.800	360	Kasyer .	1.800	400	2.040	Kasyer .	1.800	240	2.040	54	—
Adjunkt .	1.200	240	IX	1.110	300	1.400	300	Adjunkt .	1.400	200	1.640	2 adjunktów	2.800	480	3.280	84	9
Ofycyal .	900	180	X	900	240	1.100	240	Ofycyal .	1.100	200	1.280	2 ofycyaliów	2.200	360	2.560	66	—
Asystent .	700	100	XI	600	180	800	180	Asystent .	800	100	900	2 asystentów	1.600	200	1.800	48	—
Praktykant	600	—	—	—	—	—	—	Praktykant	600	100	700	2 praktykan.	1.200	200	1.400	36	—
								Suma	16.800	2.440	18.240		16.800	2.440	18.240	474	22 50
								Dotychczasowy wydatek 16.680 zł. od tego pobory 2 woźnych 1.300 . Koszt większy o .							15.380	496	zł. 50 ct.
															2.860		

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego														
Oddział manipulacyjny	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne płace odpowiednich kategorii urzędników państwowych we Lwowie		Na podstawie projektu rządowego o podwyższeniu plac		Otrzymana zatem od obecnych poborów		Ogólny koszt				3% wkładki od	
	Płaca	Dodatek	Płaca	Dodatek	Płaca	Dodatek	Płaca	Dodatek	Tytuł	Płaca	Dodatek	Razem	Płace stałych	pięćleci
Tytuł	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Dyrektor	2.000	—	2.000	420	2.400	420	2.400	400	Dyrektor	2.400	—	2.400	72	18
Archiwista	1.500	300	1.400	360	1.800	360	2.100	300	Archiwista	1.800	300	2.100	54	—
Ekspedytor	1.300	270	1.100	300	1.400	300	1.670	100	Ekspedytor	1.400	270	1.670	42	—
Protokolista	1.200	240	900	240	1.400	240	1.640	200	Protokolista	1.400	240	1.640	42	—
Kancelista	1.000	200	600	180	1.100	240	1.300	100	4 kancelistów	4.400	800	5.200	132	1218
Asystent	700	100	—	—	800	180	900	100	5 asystentów	4.000	500	4.500	120	3
Pisarz	600	—	—	—	600	—	700	100	3 pisarzy	1.800	300	2.100	54	—
Aplikant	360	—	—	—	600	—	500	140	3 aplikantów	1.500	—	1.500	—	—
									Suma	18.700	2.410	21.110	516	3318
									Dotychczasowy wydatek	22.340 zł.				
									od tego: pobory odwrotnego	600 zł.				
									" portyera	500 "				
									" 5 woźnych	2.750 "				
									Koszt większy o					
										18.490				
										2.620				

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego

Oddział drogowy	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne płace odpowiednich kategorii urzędników państwowych we Lwowie		Na podstawie projektu rządowego o podwyższeniu płac		Otrzymana zatem od obecnym poborów		Ogólny koszt				3% wkładki od						
	Płaca	Dotychczas	Płaca	Dotatek	Płaca	Dotatek	Płaca	Dotatek	Razem	Tytuł	Płaca	Dotatek	Razem	Płaca	Dotatek	Razem	Płaca	Dotatek	
																			zł.
Dyrektor	2.800	480	2.800	480	3.200	480	3.200	480	3.680	Dyrektor	3.200	480	3.680	3.200	480	3.680	96	12	
Wicedyrektor	2.000	360	2.000	420	2.400	420	2.400	420	2.820	Wicedyrektor	2.400	420	2.820	2.400	420	2.820	72	6	
Starszy Inżynier	2.000	360								Starszy inżynier	2.400	420	2.820	460	6 starsz. inż.	14.400	2.520	16.920	482
Inżynier I klasy	1.500	300	1.400	300	1.800	360	1.800	360	2.160	Inżynier I. kl.	1.400	360	1.760	14.400	2.880	17.280	482	31 50	
Inżynier II. kl.	1.200	240	1.100	300	1.400	300	1.400	300	1.700	Inżynier II. kl.	1.400	260	1.660	14.000	3.000	17.000	420	3	
Inżynier-Adjunkt	1.000	180	900	240	1.100	240	1.100	240	1.340	Inż.-adjunkt.	1.100	160	1.260	11.000	2.400	13.400	330	1 80	
Asystent	800	180	600	180	800	180	—	—	—	Asystentów	—	—	—	—	—	—	—	1 50	
Pisarz	600	—	—	—	—	—	600	100	700	Pisarz	600	100	700	600	100	700	18	—	
														60.000	11.800	71.800	1.800	67	80
																			1.867 zł. 80 ct.

Suma . . . . .

Dotychczasowy koszt bez konduktorów, rysowników elewów i droźników (według budżetu 1897) . . . . . 54.110 zł.
do tego nadwyżka kosztów z powodu proponowanego nowego etatu . . . . . 7.130 „
Wydatek większy o . . . . .

*) U w a g a. Dodatki aktywne dla inżynierów na prowincyi, liczono tak jak we Lwowie.

Na podstawie wniosków Wydziału krajowego																	
Oddział kolejowy	Dotychczas w Wydziale krajowym		Obecne płace odpowiednio kategorii urzędników państwowych we Lwowie		Na podstawie projektu rządowego o podwyższeniu płac			Ogólny koszt			3% wkładki od						
	Tytuł	Płaca zł.	Dotatek aktyw. zł.	Kategoria	Płaca zł.	Dotatek aktyw. zł.	Tytuł	Płaca zł.	Dotatek aktyw. zł.	Razem zł.	Tytuł	Płaca zł.	Dotatek aktyw. zł.	Razem zł.	płac stałych	płecio- leci	
																	Oczyma zatem od wzrostu
Dyrektor	2.800	480		VI	3.200	480	Dyrektor	3.200	480	3.680	Dyrektor	3.200	480	3.680	96	—	
Starszy inżyn.	2.000	360		VII	2.400	420	Starszy inżyn.	2.400	420	2.820	2 star. inżyn.	4.800	840	5.640	144	—	
Inżynier I. klasy	1.500	300		VIII	1.800	360	Inżynier I. klasy	1.800	360	2.160	Inżynier I. klasy	1.800	360	2.160	54	—	
Konceptista	900	240		X	1.100	240	Konceptista	1.100	240	1.340	Konceptista	1.100	240	1.340	33	—	
Inżynier-asyst.	800	180		XI	800	180	Inżynier asyst.	800	180	980	2 inżyn. asyst.	1.600	360	1.960	48	—	
Referent adm.	2.000	360		VII	2.400	420	Referent adm.	2.400	420	2.820	Referent adm.	2.400	420	2.820	72	—	
Oficyał	900	180		X	900	240	Oficyał	1.100	180	1.280	Oficyał	1.100	180	1.280	33	—	
Inspicyent.	800	100		XI	800	180	Inspicyent	800	100	900	Inspicyent.	800	100	900	24	—	
Asystent rach.	700	100		XI	800	180	Asystent rach.	800	100	900	Asystent rach.	800	100	900	24	—	
Asystent manip.	700	100		XI	800	180	Asystent rach.	800	100	900	Asystent manip.	800	100	900	24	—	
Suma													18.400	3.180	21.580	552	—
Dotychczasowy koszt (bez wóźnego)													19.440				
Wydatek większy o													2.140				

